

pred judovsko kukavico. Žid ima v deželah sveto-vaclavske krone v rokah večino kupčije: žitne, hmeljske, sladkorne, živinske; uničil je češki mali obrt: mlinarski, predilni, krojaški, črevljarski, mizarški in zlatarski, — svetovno znane češke granate dobiš le še pri Mojzesu ali Izaku.

Pregrozna talmudistična rabinska načela, ki so krščanskim zapovedim tako podobna kakor noč dnevu, so bila vzrok nekdanjim izjemnim postavam, ki so zaznamovale „izvoljeno“ ljudstvo kot garjeve ovce med krščansko čredo. Slep liberalizem pa je z burjo l. 1848. prinesel tudi svobodo strupenega gada, ki se kaj ugodno solnči na razvalinah krščanske družbe.

Komu smo postavili javne brezverske šolske palače? vpraša se zvesti mladino ljub češki, in s številkami do pičice dokazuje, da največ semitskim otrokom, srednje- in velikošolcem. V zahvalo za podeljeno enakopravnost izpodrivajo judje kristijana pri vseh boljših službah (v pravništvu, zdravništvu, učiteljstvu) in najboljših podjetjih (kupčiji in obrtniji), zlasti so si z nečuvenim sleparstvom podvrgli večino železnic in ladij. Kaj čuda torej, če vodi svetovno krmilo njih roka, saj je njih podnožje večina „vlastenecke“ gospode, seveda liberalne, socijalna demokracija je njih vrlo obrestujoča zavarovalnica. Kot zvesti učenci talmudski se preskrbno ogibljejo vsakega količkaj napornega dela, katero je delež „hloupih gojim-ův (bedastih kristijanov), ki to ponižanje od tujcev popolnoma zaslužijo; zakaj je pa trpé!

Glavni vzrok, da se je židovstvo zajedlo tako globoko v krščansko deblo, je odpad od veré in nrvnosti. Ta se kaže posebno v „žganjarski kugi“,

v ogromnem privrženstvu, ki je imajo rudeči „doktorji mazači“ med delavstvom, zlasti pa se opisuje nrvna propalost v zadnjem oddelku: „Suženstvo krščanske žene“, kjer se ti kaže žid v vsi svoji podlosti kot trgovec s „človeškim mesom“.

Ako k tej vsebini še omenim, da so vsi odstavki bogato zabeljeni s statističnimi podatki, ter da te pisatelj seznanja z večino v posamnih krajih in mestih odirajočih židovskih tvrdk (bank, zavarovalnic, tvornic, prodajalnic), tedaj uvidiš, da je češko ljudstvo dobilo v roko, zlasti o slučaju jedino rešilnega bojkota, nad vse porabno knjigo. *Fran Rovski.*

Glasba.

Poduk v igranju na citrah. Sestavil Fran. Sal. Koželjski. 3. zvezek. Cena 1 gld. 30 kr. 1897. Založil L. Schwentner, knjigarna v Brežicah ob Savi. — Pohvalno smo omenjali prva dva zvezka tega „poduka“, in priznati moramo, da je ta zvezek prikladno, metodično nadaljevanje začete delo. Gospod Koželjski, ki je doslej seznanil učence z glavnimi pravili igranja, jih izkuša s tem zvezkom privesti do umetnejšega igranja in do sposobnosti, uporabljati razne „lege“ in prstne rede. Pri legah se je držal zmernejše razdelitve v štiri lege. Med vzgledi je omenjati težavnejše vaje, „étude“, katere so pripravne, da učenca privedejo do spretnosti in urnosti. Narodne pesmi so pripravljene po lahkem, pač ne klasičnem, ampak citram primernem plesnem slogu. Umno in za izobrazbo jako koristno so v vzgledih uporabljene razne tehnične težkoče. *E. L.*

Razne stvari.

Naše slike.

„Dedova zabava“ (na str. 41) nam kaže prijeten prizor iz domačega življenja. Četudi je predmet bolj iz mišljenja in življenja laškega, vendar je tudi nam lahko umeven. Prostor, ki se nam kaže, je pol stanovanje, pol kuhinja; osebe pa so ded in babica in njiju vnuki. Stari očka je nekdanj dobro znal natezati harmoniko; sedaj seveda ne gre več tako urno, a za njegove poslušalce je dobro dovolj. Starejša hči je ravno nekaj pospravila in sme sedaj počivati, sinko se je pa kar zavalil na skrinjo. Kar se pa

obeh paglavcev-plesalcev tiče, pač nismo za to, da bi se tak rod učil poprej sukati kakor moliti Oče naš: no, tukaj stvar ni huda, ker je — samo na papirju. — „Pred votlino Kristusovega rojstva“ (str. 57). Ta slika nam kaže vhod v tisto veleznamenito votlino v Betlehemu, kjer je bil Kristus rojen. Vhod je okrašen z lučicami; v nižavo vodi nekoliko stopnic, po katerih prideš do oltarja Gospodovega rojstva. Kako imeniten je ta kraj, ni treba praviti katoličanom. Naj nas ob tem času spominja betlehemskega veselja. Frančiškani so tudi tukaj kakor drugodi po sv. deželi varih svetega kraja.